

Lapunk mai száma 8 oldal.

DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

Szombat
1925. július 18.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ÁRA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 420,000 K, 1/2 évre 240,000 K, 1/3 évre 105,000 K, 1 hónapra 35,000 K. Külföldre a kétszerese.

Debreczen.
XXIII. évf. 159. szám.

A fák és az erdő

A városi dollárkölesön felhasználási programjának összeállítása során egy- másuttan vonulnak fel a városi közüze- mek, hogy elkaparítsák annak a köl- esőnnek a legnagyobb részét, amelyet az egész polgárság terhére és kocká- zatára vesz fel Debrecen városa. — Ujabbban a városi téglagyár és a köztisztasági vállalat hitelgényei kerültek napvilágra és ezekből már megállapí- tható, hogy az az ut, amelyre ismét rátévedt Debrecen tanácsa, semmivel sem jobb annál a közüzemi politikánál, amelyet eddig követett. Most ismét nincs másról szó, mint a közüzemek túltelítődéséről a debreceni ipar és a kereskedelem rovására, amelyekből ki- bírhatatlan erőfeszítést igényelne, hogy lépést tartsanak az olcsó forgatókével ellátott közüzemek versenyével. Deb- reczen vezetősége még mindig nem látja be azt a végtelen igazságtalansá- got, amely méltán keserít el minden debreceni iparost és kereskedőt, látva, hogy saját adóálléteikből állítanak fel felesleges és velük egyenlőtlenül kon- kurráló közüzemeket.

De ezenkívül van még egy súlyos kifogás is ezek ellen a közüzemi ség- lyek ellen. Még ma sem, a városi ta- nács házi lapjának reklám-közlemé- nyei után sem látjuk tisztán, behizo- nyítottnak azt az állítást, hogy a köz- üzemeknek adott kölcsönök kifizetke- legelőbb a saját kamataikat. Egyzben már módunkban állott előadni kétsé- geinket az iránt, hogy a városi közü- zemeknek adandó kölcsönök ismét meg- jegyezzük, hogy kétségeink elnére nem tudunk el- zárkózni a világitási vállalat igényei- nek kielégítése elől, sőt egyenesen ki- vánságunk ez. Pusztán egy elvet sze- remének eleve kizárótnak látni, azt, hogy minden befektetés a világitás ol- csóbbá és jobbá tette érdekében tör- ténjék.

De a világitási vállalat kölcsöne iránt táplált minden kételymel sokszo- rosan jogosultabbak azok, amelyek a téglagyár és a köztisztasági vállalat kölcsöne és befektetési programja idéz föl. A városi téglagyár prosperi- tásáról nem győzhet meg bennünket egy olyan közlemény, amely például arra bivatkozik, hogy Debreczenben ez a vállalat akarja először létesíteni egy bizonyos téglá gyártását s így akár szándékos, akár szándéktalan tájéko- zatlanságot árul el. — miután mi tud- juk, hogy azt a bizonyos téglafajtát már gyártják Debreczenben régóta. Kiváthatják tőlünk, hogy egy ilyen nagyfoku tájékoztatatlanságot eláruló közlemény megnyugtasson afelől, hogy jól kamatozik majd az ennek a vállala- tnak adott tőke? De nem érdemes itt a részletekbe menni. Elég annak a kétségbevonhatatlan ténynek a megá- llapítása, hogy ez a közüzem a debre- ceni téglagyártás mai fejlettsége mel- lett felesleges, ennek a fejlett iparág- nak jogosulatlan versenyt teremtő

hogy a városi építkezések lezárultával túltermelést idézve elő a helyi piacon, a maga sírját ossa meg, ha tulságosan nagyra duzzasztják. Ha a gyár mai üzeme mellett tud hasznót produkálni, ám jól van, működik mai keretei kö- zött. Az ellen azonban, hogy ebből a méregdrága kölcsönből kísérleti nyulá- tegye a város egy végtelenül csak- ugyán jövedelmező fizetést, nem en- gedheti meg a törvényhatósági bizott- ság közgyűlése.

A másik programtól, a köztisztasági vállalat kölcsönberuházási programjá- tól nem lehet elvitatni bizonyos fokú jogosultságot. Azonban, engedje meg a városi tanács, ez a tervezet nem ebbe a csoportba tartozik. Minden tárgyla- gos szemlélt az első pillanattól látja,

hogy a program nem hű a valósághoz, amikor az ebbe a csoportba tartozó befektetéseket jövedelmezőknek akarja feltüntetni. Hogy csak egy számadatot említsünk, 500 millió befektetéssel évi tízmillió korona megtakarítást ígér a vállalat az utcai szeméthordásnál. Bo- esámatot kérünk, a kölcsönből pénzhez jutó vállalatoknak legalább a kölcsön kamatait ki kell hozniuk. Hogy gon- dolja a vállalat, fel lehet tüntetni és lehet indítványozni ilyen körülmények között egy olyan befektetést, mint jö- vedelmezőt, amelynek kamata 2 szá- zalek pusztán? Más dolog, ha a szo- ciális befektetések közé sorozzák ezt, azonban nem szabad a város közön- sége előtt összezavarni a két csoport- tot, a jövedelmező és a szociális be-

fektetéseket.

De mindezeknél az apró potenkli- miadánál aggasztóbb az, hogy amíg napról-napra újabb beruházási terve- zetek kerülnek napvilágra, még min- dig nem hallottuk, hogy a városi ta- nács akár csak megfontolás tárgyává is tette volna azt, hogy a vásárcsarnok- ot, Debrecen közönségének a falat kenyérral egyenrangú szükségletét megvalósítsa a kölcsönből. Holott ez szükséges is és hasznosítható is és közmegelegedést keltő is. Amíg néz- zük, hogy mint nőnek egyremásra a kisebb-nagyobb kölcsöntervezetek, akaratlanul is arra kell gondolnunk, hogy ezeket a fákat csak azért nő- vesztik, hogy ne lássa tőle Debrecen közönsége az erdőt.

Elfogta a csengeri csendőrség a Péterfia-utcai gyilkosság 127-ik gyanusítottját

Gellért Zsigmondot a saját testvére vádolja a gyilkosság elkövetésé- vel — A „borzos Pluci“ és a zseniális lakatos Gellért Zsiga bűnszö- vetkezete — Akik végig raboltak hat várost és a rabolt milliókból strandoltak Csengerben

A Péterfia-utcai borzalmas rabló- gyilkosság ügyében megindult nyomozás egy hetj szünetelés után várta- lamul nagy lendületet nyert. A rend- őrség eddig száznál több esetben folytatta le a nyomozást, de rajta ki- kívül álló okok miatt eredményt nem sikerült elérni a rejtélyes bűnygyben. Most egy újabb nyomon indult el a rendőrség és talán eddig még ebben a szokatlanul nagy arányú és nagy apparátussal folytatott nyomozásban is szenzációs fordulatot jelentett a mai nap.

Sikerült elfogni azt az embert, aki a Péterfia-utcai gyilkosság elkö- vetésével minden eddigi gyanusi- tottnál komolyabban gyanúsítható

A rendőrség a legnagyobb titokban folytatta a nyomozást és semmiféle felvilágosítást nem adott. Megtagadta még azt is, hogy új nyomozást in- dítottak a gyilkosság ügyében és a legmeregvebben elzárkózott minden informálás elől. Az új nyomozás szen- zációs részleteiről minden nehézség ellenére is értesüléseink alapján a kö- vetkezőket közöhetjük.

A debreceni katonai körletparancs- nokság rendelkezése a napokban

kisebb bünteselekmény gyanuja miatt letartóztattak egy Gellért János nevű katonai alkalmazottat.

Gellért János letartóztatásakor senki sem sejtette, hogy milyen szenzációs fogást csíráltak. Gellért János, aki nem volt tökéletesen józan a bekésé- résekor elmondta, hogy van neki egy bátyja Gellért Zsigmond, aki a leg- veszedelmesebb embere a vidéknek:

— Rengeteg betörést, lopást és rablást követett el már az én bá- tyám — mondta — és ő ütögette meg olyan alaposan Révész Olgát is

Gellért Jánost megdöbbenő kijele- lentése után azonnal kihallgatták. A kihallgatás során Gellért János kije- lentette:

— Ha már mondtam, hát nem ta- gadom le, úgy van, ahogy mondtam.

A bátyám bűnös a Révész Olga meggyilkolásában.

A részletes kihallgatás során aztán előadta Gellért János, hogy a bátyja lakatossegéd és jelenleg Csengerben tartózkodik. A tőkéjéből él — mondta Gellért János mosolyogva. —

A szenzációs vallomást közzölték a rendőrséggel és így indult meg aztán a lázas nyomozás. Telefonon értesít- tették a csengeri határőrséget a rend- őrség és az ottani csendőrséget. Meg- küldték a személyleírását is Gellért Zsigmondnak és egy Plutzner József nevű kereskedőnek is, aki állandóan vele járt együtt. A személyleírásokat Gellért János adta meg és ő árulta el bátyjának Plutznerhez való viszonyát is. A személyleírás szerint Plutzner- nek hatalmas borzos haja van és ezért hívja Gellért János „borzos Pluci“-nak. A csengeri csendőrség az értesítés után azonnal munkába kez- dett s sikerült is a személyleírás alap- ján elfogni a borzos Plucit. Plutzner

amikor a csendőrfőnök az utcán elfogta, nagyon dühös volt és fel- jelentéssel fenyegette meg a két csendőrt, amiért tisztességes ke- reskedőt mernek letogni.

A csendőrsőn azonban, amikor meg- hallotta, hogy nem is annyira őt, mint inkább a barátját, Gellért Zsigmond- ot keresik, nagyon csendes lett és olyan fehér lett, mint a fal. A csend- őrsök vállatára fogták, hogy hol van a barátja, de a „borzos Pluci“ nem volt hajlandó elárulni barátja tartóz- kodási helyét és egyre csak azt haj- togatta:

— A Zsiga utjai kiszámíthatatlanok, én nem tudom, hol jár!

A csendőrsök azonban minden titko- lódzása ellenére is elfogták a „Zsigát“ még mielőtt az gyanút foghatott volna és átszökhetett volna a határon. Gellért Zsigmond a csendőri kihallga- tás során kijelentette, hogy soha sem járt a Péterfia- utcai trafikban és embert még nem őt.

A kereszkérdések alatt azonban elszölte egyszer magát:

— Hiszen annyiért csak nem gon- dolják, hogy érdemes volna em- bert ölni!

A kihallgatás további részében az- tán elmondta, hogy az igaz, hogy na- gyon sok bűnt követett el, betörést, rablást, lopást, sikkasztást, de gyilkol- ni nem gyilkolt. Plutzner a kihallgatás alatt beismert egy egész sereg lopást és rablást, de arról hallani sem akart, hogy tud valamit a Révész Olga meg- gyilkolásáról. Konok tagadásukkal szemben azonban alibit bizonyítani nem tudnak, nem tudják igazolni azt, hogy hol voltak akkor nap, amikor a Péterfia- utcai gyilkosság történt. Hogy Csengerben nem tartózkodtak akkor, azt már sikerült megállapítani. A két jómadár pedig az utóbbi három hó-

napban Csengerben lakott. A csendőröknek gyanus volt már régebben a két ember, figyelték is őket, de nem sikerült semmit sem rájuk deríteni.

A csendőrök gyanúját az keltette fel, hogy a két ember bizonytalan időközökben egy-két napra eltűnt Csengerből és aztán, amikor visszatértek, könnyelműen költek.

A kihallgatás során a két jó madár több mint 18 betörést és rablás elkövetését ismerte el, Debrecen, Kisvárdá, Nyíregyháza, Budapest és a tiszamenti városokban követték el a büncselekményeket. A nyíregyházai Erdélyi-féle kereskedés kifosztásánál 600 millió értékű holmit hordtak el, Plutzner József pedig az egyik nyíregyházai bankból hamis váltóra hét millió koronát vett fel. Ezért a csalásért országos körözést rendeltek el, de nem sikerült kézrekeríteni, míg a debreceni rendőrség fel nem hívta a figyelmét a csengeri csendőrségnek.

Kisvárdán háromizben követték el nagybbszabású betörést és Budapesten négy izben „dolgoztak” és sok millió értékű holmit lopkodtak össze. Az összelopkodott és összerabolt holmikat értékesítették és aztán levonultak munka utáni pihenőre a határ szélén Csengerre. A helyet jól kiválastották, ott nem keresték őket és úgy gondolták, hogy ha szorul a hurok, átszöknek a határon.

A rablások kitervelésénél és a végrehajtásnál Plutzner dirigált és Gellért csak eszköznek használta fel.

Gellért Zsigmond, aki kitűnő szakmunkás és valóságos remekbe készít lakatos munkákat, tudását alkulesok készítésére, záruk nyitására és betörő szerszámok gyártására használta fel.

Valóságos jobbkeze volt Plutznernek, aki a betöréseknél nehezen boldogulhatott volna az ügyeskező lakatos nélkül. A büncselekmények után szerzett pénzen megosztották és a „borzos Pluci” felfogására jellemző, hogy

a „bevételek” csak a 40 százalékát kapta a fizikai munkát végző Gellért.

A csendőrségi kihallgatás négy órát vett igénybe és a jegyzőkönyv 25 oldalra terjed.

A szembesítésnél érdekes s izgalmas jelenet játszódott le. A kihallgatást eszközöző csendőrtörzsmester felolvasta Gellért előtt a Plutzner vallomását. A felolvasás után Gellért dühösen rátámadt Plutznerre és góromban leszidta:

— Aljas gazember, semmi sem igaz az egészben! Csak azért terhel engem ezekkel a betörésekkel, mert fél a gyáva zsidó! Nem törtünk be annyi helyre, Plutzner!

— Maga beszél, hiszen könyörgött, hogy csináljunk ismét tésztát, mert félér a pénz.

Szót szó követett és olyan hevesen viselkedtek, hogy a szembesítést félbe kellett szakítani. Amikor a csendőrök elvezették Plutzner, az dühösen visszakíáltott:

— Megállj Zsiga, ezt megkeserülöd. Én még tudok beszélni!

A csengeri csendőrség a két veszedelmes betörőt bekísérte a nyíregyházai kir. ügyészre. A soros ügyész átvette a két betörőt és leutalta a fogházba.

A debreceni rendőrség detektívjei rövidesen hozzák mind a ketőjüket Nyíregyházáról

és legelső sorban Gellért Zsigmondot fogják szembesíteni az öccsével, aki vallomásával megindította a lavinát.

Egyelőre csak egy sereg rablásra és betörésre derült világosság. Nagy a valószínűség azonban, hogy sikerül a Péterfia-utcai gyilkosság ügyére is világosságot deríteni. Ha Gellért Zsigmond ártatlan lenne, úgy öccse nem vádolta volna be bátyját, akivel különben nice szaragos viszonyban. Hogy az egész dolog napvilágra jött, annak köszönhető, hogy Gellért sokat ivott és félig részegen a pajtásai előtt hengegve jelentette ki, hogy

nem olyan gyámoltalan ember ő, mint amilyennek látszik, hiszen a testvérbátyja is vakmerő bátor ember és sok stíklit csinált már.

A debreceni rendőrség a napokban szembesíteni fogja többekkel a szörnyű gyilkossággal vádolt Gellért Zsigmondot, aki 127-ik gyanúsítottja már a Péterfia-utcai gyilkosságnak.

Gellért Jánost a katonai ügyészség pénteken délelőtt kihallgatta és valószínűleg egy pár napra átadják a rendőrségnek, míg a nyomozás lefolytatása megkívánja.

Érdekes, hogy a borzalmas rablógylkosság 127-ik gyanúsítottját, akit saját testvére vádol, ép akkor fogták el a csendőrök, amikor napfürdőt vett a csengeri strandon.

Bence Mihály.

A gyermekmenhelyi és az ápolási díjakat a városnak fizetik július 1-től

A városi pótdadót a hozzájárulási összeg arányában fel lehet emelni

A kormány szanálási rendeleteinek értelmében a gyermekmenhelyre felvett gyermekek gondozási költségeit és kórházi ápolásra szorultak ápolási díját, amelyet eddig az állam fizetett, a városoknak kell fizetni. Ez a rendelkezés már 1925. év második felére is vonatkozik s a pénzügyminiszter körrendeletben hozta a városok tudomására, hogy a legközelebb meg fogja állapítani azokat a díjakat, amelyekkel a városoknak a fentemlített költségek fedezésére fizetni kell.

A rendelet szerint a városok által fizetendő összekeket az adófizetések arányában állapít-

ja meg a miniszter s megengedi, hogy ha a költségvetés nem nyújt a hozzájárulásra fedezetet a többlet erejéig pótdadót vessenek ki a városok illetve felemléjk a pótdadót.

A városi tanács mai ülésében foglalkozott a miniszter rendelkezésével s utasította az illetékes ügyosztályokat, hogy a hivatalos lapban kísérik figyelemmel a hozzájárulást megszabó miniszteri rendelet megjelenését. Amennyiben a kivétel Debrecen városra nézve sérelmes lesz, az illetékes ügyosztályok a miniszter által előírt rövid határidőn belül a kivétel revízióját fogják kérni.

A városházát értékes építészeti emlékek tartja a Műemlékek Országos Bizottsága

Egy emelet felhuzásával épségben kell tartani a városházát — A Piac-utcai homlokzat különösen szép — A kistemplomnak nincs semmiféle stílusa

A műemlékek fentartására és állandó vizsgálatára hivatott bizottság képviselőjeként Schulek János műépítész tegnap Debrecenbe érkezett, hogy a városházát megsemmlélie és a városnak a régi épület lebontására irányuló tervéről meggyőződjék.

Ma délelőtt Kalenda Loránt műszaki tanácsos kalauzálása mellett megtekintette Schulek építész a városházát, végigjárta annak minden helyiségét. Közben a város tervei felől is érdeklődött s megtudta, hogy

a városháza átépítése, lebontása még egyáltalán nem tisztázott dolog.

A város nagy költséne nem lévén közeli dolog, addig még nem értek meg a tervek annyira, hogy mint pozitívummal lehetett volna az új városháza felépítésével foglalkozni. Most aztán, hogy az állam által kieszközölt városi kölcsönből a szükségletekhez képest oly kevés jut Debrecennek, épen nem lehet a városházépítésről komoly tárg-

yalásokat folytatni.

Az országos bizottság kiküldötté azonban annak ellenére, hogy a városházépítés terve a távol jövő ábrándiaivá halványult, megtartotta szemléjét s ennek alapján megteszi majd javaslatát a bizottságak s Debrecen városának.

A jelentésről Schulek műépítész egvelőre azt a nyilatkozatot tette, hogy

az 1830-ban épült városháza értékes emléke a kor építészetének. Különösen szép a kiképzett rész a Piac-utcai front s az előcsarnok dór oszlopaival.

A Kossuth-utcai rész már sokkal kevésbé értékes és érdekes. A műépítész azt javasolja a városi tanácsnak, hogy

lehetőleg mai állapotában tartsa meg a városháza e részét.

Az új városháza tervei készítőjének figyelmét hívja fel majd a város arra, hogy

a Piac-utcai homlokzatot

Legolcsóbb, legjobb és legkellemeőbb természetes ásványiz a

MOHAI ÁGNES.

Egyedárusítás és főraktár: CSANAK JÓZSEF K. Rt. Telefon 70. Debrecen, Plac-u. 51.

Viszonteladónak eredeti forrásarak.

feltétlenül tartsa meg s foglalkozzék azzal a gondolat-tal, nem lehetne-e egy második emelet felhuzásával eredeti stílusában megtartani az épületet.

A Kossuth-utcai részt úgy lehetne átalakítani, ahogv a város akarja.

Ami

a Kistemplomot

illeti, a Műemlékek Országos Bizottságának kiküldötté azt állapította meg, hogy a külső részt a sokféle toldozás, renoválás már úgy összekavara, hogy az nem képvisel semmiféle stílust. A templom belseje szép, ha nem is tipikusan kálvinista. A bástvaszerű torony letszett a műépítésnek, de kijelentette, hogy az egyáltalán nincsen harmóniában a templom épületével.

45 pályázó van a Déri-muzeum versenytárgyalásán

Július 22-én és 25-én két érdekes versenytárgyalást tartanak a debreceni városházán. 22-én a Déri-muzeum, 25-én pedig az utcai illemhelyek építésére beérkezett ajánlatokat bontják fel. Mind a két versenytárgyalásra rendkívül sok ajánlat érkezett. Így 45 pályázó van a Déri-muzeum építésére, köztük a tulajnyomó többség fővárosi építő cégek, de érkezett több debreceni építésztl is ajánlat. A debreceni iparosok a részletmunkára kiirt feltételek szerint adták be több pályázatot. A másik versenytárgyaláson hasonlóan nagy számmal vesznek részt debreceni és fővárosi építészek.

Az új kolonial lakásosztogatót országosan körözik

A Máv. ujkölni betöréséről a rendőrség a következőket közli: Folyó hó 10-ről 11-re virradóra ismeretlen tettesek Hédl Jenő máv. főellenőr debreceni lakásának utcai akklakát betrve oda behatoltak s az alant felsorolt tárgyakat lopták el: 6 darab nagy fejpárna, huzattal (2 himzett, 4 sima, F. B. monogrammal) és 3 drb. paplan (2 sárga, egy rózsaszínelyem), 1 drb. kettős ágyra való cspke ágyszerítő (szaten héléssel), 1 drb sárga sezlontelirtó (végén háromszögletű lehasítás), 2 drb. ablak függny (vittrage), 4 drb. éjeli szekrénytakaró (kalotaszegi himzésű), 1 pár vízelt fekete férfi cipő (amerikai forma), 1 drb. asztalterítő (kolinkézimunka), 1 drb. stét-barna posztó asztalterítő, 1 drb. sezlontakaró (bordó szimű), 2 drb. divány párna (kejlín kézimunka, barna bársony hát-tal), 1 drb. 12 személyes damaszt ebrosz, 6 drb. asztalfutó (kézimunka), 2 drb. paplanlepedő (F. B. koronás monogrammal), 4 drb. párnahaj (F. B. koronás monogrammal), 1 drb. füles díszkosár (virágmintákkal), 2 drb. ezüst vajtartó (keres hosszukás, gyöngyház fogóval), 6 drb. dessert kés és villa (gyöngyház nyéllel F. J. monogrammal), 1 drb. törfa-kés, 6 drb. ezüstnyelű tészta-kés (F. J. monogrammal), 6 drb. ezüstnyelű villa (F. J. monogrammal) 9 drb. ezüst kávéskanál (F. J. monogrammal), 6 drb. ezüst evőkanál, 6 drb. ezüst, vagy nkial ezüst tojástartó tálcával és kis kanalakkal, 6 drb. ezüstfoglatu pálnkás pohár, 1 drb. egyfedelű arany női óra, 5 drb. régi sárgaréznelyű kés és villa. Az ismeretlen tettes szállásadás

ürügve alatt este 9 órakor a közvetlen szomszédos, egy épületben levő lakótól éjjeli szálást kért az ablak megkopogtatása után, amely kopogást az ismeretlen egyén más lakás ablakán is megismételt. Az ablakon kopogtató egyén barnás-szürkés ruhában volt.

Kihirdették az összbüntetését a halálraítélt Rác Kálmánnak

A detektívgyilkos Rác Kálmán, mielőtt Debrecen melletti tanyájukon életének első gyilkosságát elkövette volna, a váci fegyházban töltötte 8 éves fegyházbüntetését, amelyet a debreceni törvényszék a román megszállás alatt elkövetett sorozatos betörései, lopásai és rablásai miatt mért rá. A váci fegyházban két és fél évet töltött el Rác Kálmán, azután megszökött, adósságul hagyván a fegyház 5 és fél esztendejét.

A hírhedt Rác-tanyán aztán elkövette az első gyilkosságát, amelyért tudvaleg halálra ítélte a Kuria. De Rác Kálmán kormányzói kegyelemmel elkerülte a kötélfalát s életfogytiglani fegyházat kapott. Ezzel ismét aktuális lett Rác Kálmán adóssága, az 5 és fél esztendő, s a debreceni törvényszék Serly-tanácsa ma állt össze, hogy összbüntetés szabjon ki a detektívgyilkosra.

A törvényszék egy egyenlített ki Rác tartozását, hogy vizsgálati fogságával, — amely 1925 március 23-ig tartott — kiöltöttnek vették Rác tartozó 5 és fél esztendejét. Ilyenformán Rác életfogytiglani fegyházbüntetése március 23-tól, a Kuria jogerős ítéletétől számít.

A végzés ellen a védő felebbezést jelentett be, mert a törvényszék nem számította be Rác egész vizsgálati fogságát. Az ügyész megnyugodott.

A halápi és vámospércsi legények halálos kimenetelű verekedésének újrafelvételi tárgyalása

Emlékeztetőben él még a közönségnek az a halálos kimenetelű legényháború, amely 1923 július 29-én a halápi eszárdnál játszódott le. A vámospércsi és halápi legények a cigányzene miatt összeverekedtek és a vámospércsiek Bernát Miklós vezetésével a halápiakat beszorították a eszárdába, kövekkel és hasábfákkal megostromolták a eszárdát. A verekedésnek emberhalál lett a vége, mert a 23 éves Zelenyák István több sebtől borítva összeesett.

A debreceni kir. törvényszék múlt évben tárgyalta a halápi véres verekedés ügyét s Bernát István gépészt 5 évi fegyházra, büntársait Bednár Sándor, Lakatos Lajos, Suba Imre, Horváth Lajos és Hunyadi Sándor legényeket 3—3 évi börtönre ítélte.

Újrafelvétel útján ma tárgyalta ismét a törvényszék az ügyet és 8 tanú kihallgatása és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő véleménye után az ügyész tartotta meg vádbeszédét. — Dr. Serly tanácselnök a védők meghallgatása után kihirdeték az ítéletet, mely szerint halált okozó súlyos testi sértésben találta a vádlottakat bűnösnek s Bernát Istvánt 3 évi fegyházra mint főbüntetés és 200.000 koronára, mint mellékbüntetés ítélte. A büntársak 1 év és 6 hónap börtönt, mint főbüntetést és 100.000 koronát, mint mellékbüntetést kaptak. A vizsgálati fogsággal 3 és fél hónapot kiöltöttnek vett Hunyadi Sándor kivételével, kinek csak 2 hónapot számított be.

Dr Geszty főorvos feleségétől ridikült rabolt egy csavargó

Másodszor kísérelt meg rablást egy mezitlábos csavargó az Augusztához vezető uton

Az utóbbi időben igen ritkán előforduló rablókalandban volt része dr. Geszty József, az Augusztia-szombatium igazgató főorvosa feleségének, aki maga is elismert tekintélyű orvosa Debrecennek.

Dr. Gesztyné és 16 éves leánykája ma délelőtt 11 órakor az Augusztia-szombatiumtól a Nagyerdő felé vezető erdei ösvényen a Nagyerdő felé jöttek. Utközben észrevették, hogy egy mezitlábos, sapkás csavargó követi őket, de távolról sem jutott eszükbe, hogy az eléggé forgalmas ösvényen fényes nappal lehetséges lenne rablótámadás.

Amikor az egyetemi építkezések kantiánához közel jártak már, a csavargó egyszerre előugrott, kikapta az

urianszony kezéből retiküljét és a nyulási barokk felé kezdett rohanni. Dr. Gesztyné segélykiáltásaira az egyetemi építkezéstől munkások jöttek elő, de a munkások azt hitték, hogy az orvosnőnek van szüksége segítségre s amíg hozzá rohantak, a rabló eltűnt a fák között. Hiába üldözték azután, elmenekült.

A retikülben 650.000 korona készpénz és egy értékes női cigarettatárcsa volt.

Említésre méltó, hogy tegnap este ugyanazon a helyen már rablást kísérelt meg egy urinő ellen valószínűleg ugyanez a csavargó. Ezt a rablást egy munkás hiúsította meg, aki az egyetemi építkezéstől ment ki a gyalogösvényre

Óriási felhőszakadás öntötte el ma délben Debrecent

2 méteres — 60 centiméteres víz öntötte el a pincéket — A Gyógyárugyár pincéjében nagy értékű gyógynövény pusztult el — Két gyermek életét mentette meg dr. Preineszberger itélőtáblai bíró felesége

Ma délután rettenetes felhőszakadás zuhant Debrecenre. Az eső déli 1 órától több mint egy teljes óráig keresztül zuhogott, olyan bőséggel, amelyre az utolsó esztendőben nem volt példa. A felhőszakadás folytán a város képe teljesen megváltozott. Egyes, mélyebben fekvő utcák teljesen víz alá kerültek, — a víz néhol a 60 centiméteren is felül volt, de magukban az aszfaltolt, esatornázott, modern utcákban is 2—3 méter széles patakokban rohant a víz a esatornahálózat személféle. A horribilis tömegekben omló víz nemcsak a pincelakásokba is behatolhat s nem egy helyütt egy méternél magasabb volt a pincék vize. A kár természetesen óriási, milliárdra rugó, — hiszen nagy értékű pusztult el egyedül a Gyógyárugyár előtört pincéjében is. Szerencsére emberéletben nem esett kár. Emberélet közelről csak egy helyen fejegetett veszély, a Miklós-utcában, ahol azonban egy öntelődő asszony, dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró felesége megmentette a veszélybe kerülteket, két, a pincében rekedt gyermeket.

A tüzoltókat 26 esetben hívták segítségül.

személyesen és telefonon az előtört pincék lakói és négy feleskendő, köztük Debrecen tüzoltóságának hatásmas, új autófeszkendője is, egymásután járta végig a veszélyeztetett helyeket, hogy a pincék vizét kiszivattyuzzák. Rendkívül nagy volt a pincék vize különösen az Egymalom-utcán, ahol

a 8. számú ház pincéjében csaknem 2 méter magasán állott a víz. Az Egymalom-utcán 60 centiméternél magasabb volt a vízálás

és így történt meg, hogy a 8. számú ház, — Cseley ezredes tulajdona, — 60 centiméter magasán fekvő pinceablakán beömlött a vízár. A pinceablakán óriási munkával lehetett csak kimenteni a butorokat s maga Cseley ezredes is derékig vízben gázolva segített a lakók butorának kihordásában. Az Egymalom-utca 4. és 9. számú házak pincéjében hasonlóan magas volt a vízálás.

Az Árpádtér 10. számú ház pincéjében 60 centiméternél magasabb volt a víz, amelyet a tüzoltók szivattyuztak aztán ki.

A Kut-utca 36. szám alatt beomlott egy pinceraktár s a leomló falak sok értéket temettek a vízbe.

A Bérésnyí-utca 19. és 29. szám alatt egyméteres víz borította el a pinceablakokat.

A Gyógyárugyárnak Fürdő-utcai pinceraktárában óriási értékű gyógynövény pusztult el a beömlő víztömegekben.

A Meteor-mozgó pincehelyiségében lévő kalapüzemet előtörtte a víz és csak a legnagyobb erőfeszítés árán sikerült megakadályozni a víz további behatolását s így megmenteni a kalapüzemet.

A Miklós-utca 16. számú ház pinceablakában

a házmester egyedül hagyta még a felhőszakadás előtt két kis gyermeket, egy 4 és egy 8 éves gyereket.

A felhőszakadás víztömegeinek lezuhanásakor a esatorna eldugult a Miklós-utcán s a 16. számú ház udvarán a esatornaszemén keresztül, a

föld alól ömlött elő hatalmas sugárban a megrekedt víz. Nemsokára az egész udvart megtöltötte az ár és kezdett benyomulni a pinceablakába is. A két gyermek a bezárt ajtót döngötte, majd amikor a víz egyre emelkedett, az ágyra s amikor az ágyat is felemelte a víz, az asztalra menekült.

Sikoltozásukat szerencsére meghalotta a házában lakó dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró felesége. A bátor urasszony nem törődve a méternél magasabb vízzel, nagy önfeláldozással behatolt a pincébe és kimentette a két gyereket.

A Miklós-utca 16—18. számú házak különben állandóan veszedelemben vannak felhőszakadások alkalmával, minthogy ezek alatt húzódik el a város régi, elhagyott esatornahálózatának egy ága, amelyből azután özőnnyel szakad fel a víz a pinceablakokba.

Az egész Rákóczi-utcán el vannak öntve vízzel a pincék és pinceablakok, maga az utca is sik tenger volt még az esti órákban is és

a sima víztükör fölött 2 centiméternyire emelkedik ki a vízből a levezető esatorna szeme.

amelyet a burkolatkozás után olyan magasra találtak emelni, hogy nem éri el a víz. Hasonló volt a helyzet a Nagytemplom előtt, ahol a esatornaszemek magasabban fekszenek az utca szintjénél és nem tudják levezetni a víztömegeket. A Nagytemplom előtti két sánpár és az újonnan aszfaltolt ut egyszintű víztükör volt. Itt fordult elő, hogy

a kavargó vízár a levezető esatornától 15 centiméternyire lyukat vág a kövezetbe s a régi, teglabothajtásos esatornába ömlött be.

A Csillag-utca és Virág-utca sik tenger volt s 30—40 centiméteres vízálás nem volt ritka a külsőségeken, ahol a Hatvan-utca, Mester-utca vége s a Böszörményi-utca vízzel telek meg.

„Ne haragudjon édes, hogy megloptam“

Nagyon érdekes eset foglalkoztatja most a debreceni rendőrséget. Gyulaly Margit debreceni lakos feljelentést tett a rendőrségen Mándoki Béla 27 éves szeszgyári gépész ellen, aki behatolt a lakásába és elloptott a szekrényéből kétféle millió koronát és aztán megszökött a városból.

A károsult kihallgatása folyamán kiderült, hogy a tolvaj Mándoki nagyon jó ismerőse volt Gyulaly Margitnak és a lakásában is többször megfordult. Hevesen udvarolt a leánynak és azt mondta, hogy feleségül fogja venni. Gyulaly Margit el is hitte amit „a gépész ur“ beszélt és nagyon szívesen fogadta mindig a lakásán. A napokban azonban kellemetlen meglepetés érte Gyulaly Margitot. Délelőtt ugyanis elment a piacra és a lakást bezárta, a kulcsot pedig szokása szerint az ablakpárkány alá tette. Míg ő odavolt az alatt az idő alatt Mándoki, aki tudta hol áll a kulcs, bement a lakásba és kivette a szekrényből a leány kétféle millió korona készpénzét. Ezután a pénz helyére egy lezárt levelet téve ismét bezárta a lakást és eltávozott.

Délben, amikor a leány hazatért észrevette, hogy az alatt az idő alatt, míg ő oda volt, járt valaki a lakásban. Gyannal fogva kinyitotta a szekrényt, hogy megnézze nem lopták-e el a pénzt. A pénznek hiált helyét találta és még nagyobb lett megdöbbenése, ami-

Aszodi és Róth divatáruháza

ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.: szövetek, selymek, grenadinok, epongek, batisztok, zefierek, vásznak, harisnyák, keztük és mindenféle rövidáru cikkeket.

Idény utáni olcsó leszállított árak!
A Községi Tisztv. Országos Szöv. szerződéses szállítói.
Tisztviselőknék külön 5% engedmény!

kor a pénz helyén hagyott gondosan címzett levélben megismerte „a gépész ut” írását. Felbontotta a levelet, amely így kezdődött: „Ne haragudjon édes, hogy megloptam!” — Elmondta a levélben, hogy halaszthatatlanul sürgős ügyben cseh megszállt területre kellett utaznia és mivel nem tudta az utazási költséget másképp meg szerezni, kénytelen volt lopni. Levele végén azt írja: Becsületszavamra ígérem, hogy két hét múlva visszaterek, a pénzt megadom és minden úgy lesz ahogy eddig volt.

Gyulai Margitot azonban nem hatotta meg ez a tolvajoktól szokatlan hangu levél, kiábrándult a gépész úrból és megtette a feljelentést a rendőrségen, ahol nagyon kíváncsian várják, hogy vajon betartja-e az ígérését Mándoki Béla.

A francia fajvédő lap főszerkesztőjét 2 évre ítélték

Páris, július 17. A szélsőséges hangon uszító sovíniszta-antiszemitá Action Français főszerkesztőjét, Maurras-t, ma 2 évi fogházra ítélték egy nyílt levél miatt, amelyet lapjában Schrammek belügyminiszterhez intézett. Ebben a nyílt levélben Maurras megöléssel fenyegette a belügyminisztert arra az esetre, ha közegével nem védené meg a királpárti lapja terjesztőit az őket ért támadással szemben.

A minősíthetetlen hangú örömdékvért Maurras méltó büntetésben részesült, amit megelégedéssel vett tudomásul az egész köztársasági francia közvélemény.

Megszüntették a felvidéki házalók kedvezményeit

Az 1852. évi házalási nyílt parancs 17. §-a és egyes miniszteri rendeletek a Felvidék lakóit bizonyos árukkal való házaló kereskedésre nézve külön kedvezményben részesítették, lehetővé tették, hogy már huszonegyedik életévük, illetve tizennyolcadik életévük betöltése után házalási engedélyt nyerhessenek és a megadott engedély alapján foglalkozásukat az ország egész területén, tehát a házalás alól különben kivett helyeken is, esetleg ló-külföldön kivett helyeken is, esetleg ló-és szekérfogat és egy segéd igénybevétele mellett is, gyakorolhassák. Az 1887. XVIII. törvények a felvidéki házaló kereskedőket, akik régi szokás alapján a hetivásárokat látogatták, jöruk gyakorlatában meghagyták, a mely rendelkezés következtében az a gyakorlat alakult ki, hogy a felvidéki kedvezményes házaló kereskedők azokon a hetivásárokon is árusítottak, a melyeken nem helyben lakó iparosoknak iparkészítményeket eladni nem volt joguk.

A kereskedelemügyi miniszter most megjelent rendeletével ezt a kedvezményt megszüntette, mert a „Felvidék” énevezéssel megjelölt területeket az állam a trianoni szerződés következtében elvesztette.

Minthogy azonban az említett összes kedvezmények azonnal való megszüntetése hátrányosan érintené azokat a Felvidékről származó házaló kereskedőket, akik Magyarország mai területén megtelepedve, a magyar állampolgárság birtokában bizonyos árukkal való házalás tekintetében ezeket a kedvezményeket elnézés folytán a trianoni szerződés életbelépését követően is igénybe vették, átmenetké-

pen megengedi a rendelet, hogy a szóbanlevő házalók kedvezményeket 1925 december hó 31-ig igénybe vehessék.

A rendelet fenntartja az életkor tekintetében megállapított kedvezményt kizáróan azok javára, akik ezen az alapon kaptak a rendelet kihirdetésekor is hatályban lévő házalási engedélyt.

A fővárosi ellenzék első sikere: 3000 korona a villamos átszállójegy

Budapest, július 17. A fővárosi törvényhatóság közlekedésügyi bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen az ellenzéki blokk tagjai az első komoly sikert aratták. A közlekedésügyi bizottság az ellenzéki tagok alapos hozzászólásai után úgy

határozott, hogy a villamos átszállójegy árát 3500 koronáról 3000 koronára szállítják le. Bedő Mór indítványára elhatározták ezután, hogy a Beszkárnál rendkívüli közgyűlést hívnak össze az ügyek alapos felülvizsgálására.

Egy pesti gépirólány karrierje, tündöklése és nyomorúsága az ügyészségi fogházig

Lutzenberger Arturo grófné a kormányzóság nevében követelt el milliárdos visszaéléseket

Budapest, július 17. Tegnap reggel óta a budapesti főkapitányság intellektuális csoportja egy titokzatos és nagyszabású ügyben folytat nyomozást. A nyomozás egy feljelentés alapján indult el, mely szerint

egy magyar származású olasz grófnő a kormányzóság és több magasállású ember nevében különböző csalásokat és visszaéléseket követ el.

A feljelentés alapján kiderült, hogy az a nő, aki már közel egy éve hamis okmányokkal és a kormányzóság levélpapírjaival, előkelő urak aláírásával járja végig az országot, nem más, mint

Lutzenberger Arturo grófnő, az olasz követség egyik volt vezetőjének felesége.

Tegnap délelőtt egyik legelőkelőbb banknál megjelent a mindig elegánsan öltözködő, feltűnő szépségű Lutzenberger grófnő s

több magasállású ur aláírásával ellátott meghatalmazást nyújtott át a bank pénztárosának

azzal, hogy arra neki többszáz millió koronát fizessen ki. — A bank főpénztárosa gyanúsaként találta a meghatalmazó levelet, azonban mielőtt jelentést tett volna a felelősöknek az ügyről, udvariasan hellel kínálta meg a hölgyet, sorszámat adott neki azzal, hogy míg a kifizetés adminisztratív részét elintézik, várjon a bank helyiségében.

A bank főtitkárja ezután a megbízó levelet bemutatta néhány igazgatónak, kik megnézték személynél is a bank pénz-

tára előtt várakozó hölgyet, a kiből felismerték azt a nőt, aki már hónapok óta rendszeresen visszaéléseket követ el, rendszerint úgy, hogy a kormányzóság levélpapírján, magasállású urak aláírásával ellátott megbízóleveleket mutat be, amelyek alapján azután pénzt vesz fel.

A bank vezetősége azonnal érintkezésbe lépett a főkapitánysággal. Mikor a detektívek megérkeztek a bank pénztárába és Lutzenberger grófnét felszólították, hogy kövesse őket, a grófné felugrott helyéről és erőveszavakkal tiltakozott a gyanúsítás ellen. A detektívek az elegáns nőt ennek ellenére is bekísérték a főkapitányságra. A kihallgatás és a közben lefolytatott nyomozás során kiderült, hogy

a grófné a magasállású urak aláírásával ellátott levelekkel milliárdos családokat és visszaéléseket követett el.

Ezért Bartha rendőrtanácsos a grófnő előtt kihirdette az őrizetbevételt. Az elegáns grófnő az éjszakát már a főkapitányság egyik detektív szobájában töltötte, két detektív őrizete mellett.

Ma délelőtt a grófnőt ismét Bartha rendőrtanácsos elé vezették, aki folytatta a kihallgatást. — Közben kiderült, hogy Lutzenberger grófnő beutazta a nagyobb vidéki városokat s mindenütt magasállású előkelő urak aláírásával ellátott leveleket mutatott fel, vagy pedig

a kormányzóság megbízására hivatkozott

és így nagy üzletkötésekre, de különösen szénszállításokra vett fel jelentős összegeket.

A 33 éves, kintinő megjelenésű és rendkívül intelligens nő, még mint Pácsa Margit Etel szerezte meg Budapesten a gimnáziumi érettséget. A kommun idején azután egy társaságban megismerkedett gróf Lutzenberger Arturoval, aki Romanelli

mellett akkor az olasz követség vezetője volt, a gróf udvarolni kezdett a feltűnő szépségű leánynak, Pácsa Margit az előkelő olasz gróf felesége lett. Az egyszerű gépirólányból lett méltóságos asszony férjével együtt Olaszországba utazott, ahonnan csak körülbelül másfél évvel ezelőtt tért vissza.

férje nevével befurakodott a legelőkelőbb arisztokrata társaságokba.

ahol mindenkinek bizalmasan értésére adta, hogy nagyszabású üzletekkel foglalkozik és olyan tranzakciókba kezdett, a melyeket magasállású vezetőpozícióban lévő magyar urak pártfogolnak. Így sikerült a gépirólányból lett grófnőnek rövid időn belül a legnagyobb vidéki vállalatokat és bankokat is félrevezetni olyan megbízó levelekkel s

a kormányzóság hamisított levélpapírjaival.

amelyeknek alapján a grófné a mai napig a legelőkelőbb költséges életmódot folytathatta.

Véres harc folyik Fez és Taza birtokáért

Pesszimiztikusan ítélik meg a franciák katonai helyzetét

Páris, július 17. Naulint tábornok, aki átveszi a marokkói francia csapatok főparancsnokságát, a Petit Parisien egyik munkatársának kijelentette, hogy a kormány el van határozva a marokkói háború gyors befejezésére és ezt a kérdést, amely nem tűr hatasztást, minden eszközzel megoldja. A tábornok ezzel végezte szavait:

— Minden eszközt rendelkezésemre bocsátanak, hogy likvíláljam ezt az ügyet.

Minden jel arra mutat, hogy

a marokkói operációk döntő stádiumba jutottak. Petin marsall marokkói küldetése válasznak tekinthető arra, hogy Abd el Krim visszautasította a fegyverszünetet. Algirből, Tuniszból és Franciaországból nagy erősítések vannak utban, úgy-hogy hamarosan megkezdődik a marokkói francia haderő. A parlamenti szünet is kapóra jön a kormánynak és szabadabban cselekedhetik azok ellen a törzsek ellen, amelyek hűtlenek lettek a franciákhoz.

Margit-fürdő uszoda árai:

Uszodajegy . . . . . 8,000 K Havi bérlet . . . . . 150,000 K
 Köztisztviselőknak . . . . . 6,000 K Havi bérlet . . . . . 120,000 K
 Fűzetjegyek (20 drb) 140,000 K. — D. U. E. Tanuló- és gyermekjegy 6000 K. — Havi bérlet 110,000 K.
 A villamos kalauzoknál váltott Margit-fürdő jegyek az uszodába is érvényesek.

Páris, július 17. A marokkói jelentések a francia katonai helyzetet nagyon pesszimistikusan ítélik meg. Fezt és Tazát Abd el Krim csapatai erősen fenyegetik és a város birtokáért rendkívül erős harc folyik. Kritikus a helyzet Ai Naifa vidékén is, ahol Abd el Krim csapatai erős offenzívát és nem lehetetlen, hogy egész francia csapatrészeket vágnak el.

HIREK

Ceruzavégről

A daytoni majomper, ahol bírói ítélettel akarják eldönteni, hogy az ember a majomtól származik-e vagy sem, kezd egészen amerikai méreteket ölteni. A tárgyalási terem körül az imádkozó emberek ezrei mormolják a fohászt, hogy a bíróság ítélje el a darvini tanokat hirdető professzort. A tárgyalást pap imája nyitja meg és amikor a védő tiltakozik a perrendtartás megsértése ellen, az elnök kijelenti, hogy amikor a pap jelen van, joga van a hangos imához. Amerika mindig a csodák országa volt, de a jó Isten látott csak ilyen csodákat.

Érdekes pénzügyminiszteri nyilatkozat hangzott el tegnap. Szó van a nyilatkozatban arról is, hogy minden módon nagy megtakarításokat akar az állam az adminisztrációban elérni. Szó van arról, hogy újabb adókat nem lehet a népre erőltetni és így kénytelen az állam megtakarításokat eszközölni. Mondanunk se kell, hogy ez a nyilatkozat a görög pénzügyminiszter alkáról hangzott el, dacára annak, hogy Görögország van a Balkánon.

Mindig mosoly tolt az ember ajkára, valahányszor hosszú cikkeket olvas a kártyabarlangok letöréséről. Esztendő óta virágzanak ezek a klubok, annál inkább, mennél jobban agyonrazzázták őket. Ha Budapesten akarják agyonütni a játékszenvedélyt, feltámad Siófokon és viszont. És miközben a magyar királyi államrendőrség azon töri a fejét, hogy miképpen tüsse le a százlejtű hydra fejét, a magyar királyi kincstár ugrásra készen áll már, hogy a játékbank szerződést a legelőbbet ígérő pénz-csoporttal megkösse.

Mihelyt a közönség kezd beállni a tőzsdén jegyzett értékpapírokba, azonnal következik a lanyhulás. A jó kifogás mindig meg van hozzá. Bécs is ellanyhult. Mihelyt viszont a közönség eszeveszetten dobja papírjait, azonnal hosszról regélnék a tőzsde befentesei. Ha tehát akad vevő, akkor bessz irányzat jön, ha nincs vevő, azonnal itt a hossz. A tőzsde úgy látszik az egyetlen tényezője a gazdasági életnek, ahol nem a kereslet és a kínálat törvényei érvényesülnek. Ezért nevezik a gazdasági élet tükrének.

Csehországban már hat és félre szállították le a hivatalos kamatlábat és mi még mindig kilencnél tartunk. Remélhetőleg nem sokáig. Itt is jönni fog az újabb leszállítás és mire hat és fél lesz a kamatláb, mindenki kaphat majd tizenavolc százalékra kölcsönt.

A kormány a lakbérfizetés kérdésében a háziurak álláspontjára helyezkedett

Óriási felháborodással fogadta az ellenzék a havonkénti fizetés megvonásáról szóló minisztertanácsi határozatot

Budapest, július 17.

A pénteki minisztertanács rendkívül fontos ügyekről döntött Vass József elnökölte alatt. A minisztertanács után Vass József a sajtó képviselői előtt az alábbi kijelentéseket tette:

A minisztertanács foglalkozott a házbér fizetésének kérdésével. Mint a pénzügyminiszter ur kijelentette, a gazdasági élet összes vonatkozásaiban egyetlen reális szorzószám érvényesül, nevezetesen a 14,500-szoros szorzószám.

Ami a kincstári házhásonrészesedést illeti, annak a mult negyedre eső részéből csak fele fizetett ki, a másik fele függőben maradt, tehát 25 százalékból 12 és fél százalék maradt függőben. Ezt a második felét a kormány, mint a pénzügyminiszter ur kijelentette, elengedi. Azoknál, akik mint például a tisztviselők és mások, a mult negyedben az egész házhásonrészesedést fizették ki, a fél házhásonrészesedés átszámítandó a következő negyedre fizetendő házhásonrészesedés javára.

Figyelembe véve azt, hogy a házbér részletfizetését a kormány csak a májusi negyedre engedélyezte, figyelembe véve másrészt azt, hogy amióta a részletfizetést engedélyezte a kormány, a gazdaságilag tényleg fenyegetett kisegisztenciák túlnyomó nagy részben egy összegben fizették ki a házbért, a kormány ezáltal arra az álláspontra helyezkedett és akként döntött, hogy

a részletfizetést nem engedélyezte az augusztusi negyedre.

Az erre vonatkozó rendelkezés néhány nap múlva jelenik meg.

Természetesen az egészen kis egzisztenciákra, így azokra is, akik munka nélkül állanak, most is vonatkozik a népiéleti miniszternek a háztulajdonosokkal kötött megállapodása, hogy

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban Nagytemplomban d. e. 9 órakor Seress Béla, délelőtt 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Marton Sándor, Kossuth-u. templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Perpéthy Ferenc, Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 3 órakor Peleskegy Sándor, Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 3 órakor Tukaes György. Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor dr. Ferenczy Gyula, Tanyán: Pacson: Mezei Béla.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor Ispóty-telep 9. sz. a. tartatik. Ugyanott 5-től felnőtteknek biblia óra.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület i. hó 26-án, vasárnap Kollégium, földszint 4. sz. a. délután 5 órakor a szociális összejövetelét megtartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyesénekkarának tanulási óráit hetenkint hétfőn és csütörtökön tartja

indokolt esetben a háztulajdonos ügy is engedélyezi ezeknek a részletfizetést.

Az ellenzéken nagy megdöbbenést és felháborodást keltett már a délutáni órákban a minisztertanács nyilatkozata, mert mindenki azt várta, hogy a kormány úgy mint februárban és májusban, most is megadja a havonkénti fizetés kedvezményét. Az ellenzéken rámutatnak arra, hogy

a kormány teljesen a háziurak befolyása alá került és olyan lépésre határozta el magát, amelynek súlyos következményeit e pillanatban maga sem látja.

Az ellenzéken rámutattak arra is, hogy május óta a gazdasági helyzet nem javult, sőt rosszabb lett, a kereseti lehetőségek lecsökkentek és így

a kormányknak ez a rendelkezése a kereskedők és lakók tízezreit a legsúlyosabb válságba kergeti, mert nagyon sokan lesznek, akik nem tudják a negyedévi házbért és boltbért egyszerre kifizetni.

Az ellenzéknek most az az intenciója, hogy sürgősen egybe hívassák a 33-as bizottságot.

A szocialisták is nagy felháborodással fogadják a minisztertanács határozatát, mert ezáltal

a munkanélküliek tízezrei válságos helyzetbe kerülnek

A munkanélküliek havonként is alig tudják előteremteni a lakbért. A szociáldemokratapárt vezetősége és parlament frakciója még holnap értekezletet tart, hogy kisürgessék a 33-as bizottság összeülését.

A fővárosi kereskedelmi érdekképviseltek szintén a legnagyobb megdöbbenéssel fogadták a minisztertanács eredményét és sürgős értekezletet hívnak össze, hogy a kormányt antiszociális rendelkezésének megváltoztatására bírják.

6-7-ig a Tanító Otthonban (Egyházi hivatal udvarán, keresztépület), Uj tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Dancs György törvényszéki bíró meghalt. Dancs György kir. törvényszéki bíró, a fiatalkorúak bírása szívtűőer elmeszesedés következtében tegnap hirtelen elhunyt. Dancs György hosszabb ideig volt Munkácson, ahonnan az idegen megszállás elől jött Debrecenbe s itt rövid idő alatt kivívta koljégái legmelegebb szeretetét és feletteseinek legteljesebb elismerését. A debreceni bírói kart fájdalmasan érintette Dancs György kir. törvényszéki bíró elhalálozása. Temetése iránt eddig még nem történt intézkedés.

A debreceni OMKE hólabda-előadás akciója. A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara a nagy mértékben elszaporodott hólabda- és aranyeső akciók ellen mozgalmat indított,

Mérlegelve azt a hatalmas kárt, melyet ezen akciók folyamánaképpen a legitim kereskedelem és az egyesek ezrei szenvedtek, a debreceni OMKE is mozgalmat indított s ennek során szükségessé vált egy értekezlet tartása, mely e hó 22-én, szerdán délután 6 órakor lesz a Kereskedelmi Csarnokban. Az OMKE elnöksége ezúton is felkér mindenkit, — legyen az illető akár kereskedő, akár magán-személy, OMKE tag vagy az OMKE-ban nem tömörült egyén, helybeli, vagy vidéki, — hogy az ellenakció eddigi eredményéről tartandó beszámoló meghallgatása és a szenvedett károk visszatérítésének megbeszélése céljából minél számosabban jelenjenek meg az értekezleten.

Betörő az orvostani intézetben. Rentz Antal szigorló orvos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a törvényszéki orvostani intézetbe betörték és elloptak 3 millió értékű ruhákneműt. A nyomozás folyik.

Száz forgalmi díjokat vesz fel a MÁV. A MÁV. igazgatóság a minisztertanács engedélyre alapján 100 forgalmi díjra állásra pályázatot hirdet. A pályázati hirdetmény, mely a feltételeket is tartalmazza, az állomási vagy az üzletvezetőségi kapusnál megtekinthető.

Feloszlik a szombathelyi színtársulat. Szombathelyről jelentik: A szombathelyi színtársulat válsága ma utott el végső pontjához. A Városi Színház és színügyi bizottság ma tartott ülésén elhatározták, hogy az előadásokat be kell szüntetni és a társulatnak fel kell oszlania. Pozsonyi Béla igazgató társulata e döntésnek megfelelően feloszlik.

A Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetségének helyi csoportja nagyban készni a mai est sikere érdekében. A kultúrestélyen megjelenik — mely vacsorával lesz egybekötve — Latinák Jenő és Somló Jenő országos elnökök, Egri Artur és Gáspár Béla főtitkár. Nagyon fontos gazdasági érdekek megvitatásáról lesz szó. Tekintettel arra, hogy a Royal klubhelyiség terme aligha tudja befogadni a már vacsorára jelentkezőket — e célból a rendezőség gondoskodott arról, hogy a nagytermet is megkaphassák; s vacsora jegyeket még kiad Fekete Lajos háznagy Piac-u. 66. Felkérnek a Kékösz tagjait, hogy a vendégek fogadására ma délben 12 órakor az állomáson megjelenni szíveskedjenek. Este pedig családjukkal együtt valamennyien résztvegyenek.

Megdézsmálták a kertjét. Sóváry Antal K. Tóth-utca 11. szám alatt lévő kertjében az elmúlt évszaka a kertiakok felásták a burgonyát. A kár félmillió korona.

Kutyaakadémia Berlinben. A német juhász-kutyagyógyászok ez év októberétől decemberig a berlini állatorvosi főiskolában hetenként kétszer előadást tartat a kutyaokról. A legnevesebb tudósok adnak elő anatómiát, lélektant, élettant, ismertetik a kutya betegségeit, az érzékszerveit a kutyaafajok megítélési móliait, a nemesítést, az általános állattenyésztést, a kutyatartással járó jogviszonyokat stb. Ez az iskola arra szolgál, hogy a kutyaakkal foglalkozók szakszerű, tudományos és glakorlati kiképzésben ré-

szesüljenek és hogy ezzel a fajnesítés ügyét előbbre vigyék.

— **Értesítjük villamos áramfogyasztó közönségünket**, hogy f. hó 18-án, szombaton reggel 7—10 és d. u. 2—4-ig a hálózatunkon eszközözendő munkálatok miatt a Péterfia-utca végén, Simonyi, Károly Ferenc József-ut, Böszörményi-ut végén és a Sestakertben reggel 7-től délután 4-ig pedig a Sestakertben nem lesz áramszolgáltatás, Villamossági Vállalat.

— **500,000 Fordson Traktor dolgozik a világ minden részében.** Folyó évi május hó 21-én készítette el és szállította a Ford Motor Company az 500,000-ik számú Fordson Traktort. Mióta a Fordson Traktort nyolc évvel ezelőtt bevezették, ez a mezőgazdaságban kiváló helyet biztosított magának és egyben az egész mezőgazdaságot magasabb színvonalra emelte. Mai napság a föld minden részén használatban levő Traktorok leggyakrabban Fordson Traktorok. Ezek valamennyien az elsőtől az utolsóig a konstrukciónak lényeges megváltoztatása nélkül kerültek piacra.

Érdekes tény, hogy Henry Ford még hosszú idővel ezelőtt, mielőtt géperejű járművek előállítására gondolt volna, már kipróbált egy gépet, melynek segítségével remélte, hogy a földműves nehéz mezőgazdasági munkájának egy részét megtakarítja sikerül. Mithogy ő maga is földműves fia volt és falun nevelkedett, saját tapasztalatából tudta, mennyire verejtékes és időrabló a mezőgazdasági munka és már kora ifjúságában szkeptikus érzelmekkel figyelte az akkori munkarendszereket és gondolkodott azon, hogy segíthetne rajtuk. Első kísérleteit gőzgépekkel vitte véghez. Ez ifjúságában volt, mikor még a gőz volt az egyetlen erőforrás. Első gőztraktora, melyet 20 éves korában tervezett, csupán 40 láb területet szel át, ezután megállt, Henry Ford ennek ellenére sem kedvetlenedett el és a gőzgépekkel folytatott további kísérletek sora arra a meggyőződésre jutatta, hogy azok nem használhatók. 1885. évben érdeklődését a gőzgépek kellették fel és hét évvel később készen volt az első géperejű járműve.

Ezen idő alatt megállapította, hogy az emberiség inkább ért arra, hogy a géperejű járműveket utazásra és teherszállításra használja fel, mintsem mezőgazdasági traktorként és ezért foglalkozott az autómobil fejlesztésével, mint a mezőgazdasági traktor szükségesszerű bevezetésével.

Csak 1915. évben látta elérkezettnek az időt és ekkor megkezdte Dearbornban a traktorgyár építését. A végleg elfogadott típus gyártása 1917. évben indult meg és ma is azt látjuk, hogy még mindig ugyanazt a típust állítják elő.

Az akkori előállítási mód a mostaninál mindenestre alapjában különbözik. A dearborni régi gyárban naponta csak 4 traktort gyártottak és bizonyos részek megmunkálására hetek voltak szükségesek. Ma a River-Rouge gyárban naponta 400 Fordson Traktort készítenek el és a vasárnak nem kell több mint 31 óra ahhoz, hogy megolvasszassék, megöntessék, feldolgoztassék és teljesen készre szereltessek.

Igy Henry Ford ifjúkori álma immár beteljesedett. Új Fordson Traktorok vándorolnak naponta a messzi világba és akikhez belépnek, annak szerencsét, áldást és jólétet hoznak. Teledicsérettel van a mezőgazda ezért a gépért, mely levette válláról a súlyos teher egy részét, melyet eddig itt hordania kellett.

— **Azsurozást gépen.** zsebkendő és fehérneműbe 1800 K. ruhára 2000 K. Endlízés métere 3000 K. Szilágyi, Széchenyi-utca 1.

— **Férfiingek** már 79,000-tól 175,000 koronáig raktárról, vagy mérték szerint nagy vásárlásokban Benyáts Emil főtéri üzlete, Tisza-palota.

— **„Agia” filmek, lemezek, másoló papírok** legolcsóbban csakis Springer könyv-, fényképezési szaküzletében kaphatók.

— **Krisch Károly cserépkályha raktára** Debrecen, Plac-utca 89, Telefon 12—18.

— **Uszój tanuhat a Margit uszodában,** tandíj 60.000 korona.

— **Debrecenszky kárpitos Halköz Raktáron** mindenféle kárpitos munkák nagy választékban.

— **Tüköryártás, üvegcsiszolás, kárpatok tükrözése.** Sipkovits, Szív-u. 14—15. Telefon 356

— **Margit-fürdő uszoda árai:** Uszodajegy 8,000 K. Havi bérlet 150,000 K. Közfiztisztelőknak 6,000 K. Havi bérlet 120,000 K. Fűzetiegyek (20 drb) 140,000 K. — D. U. E. Tanuló és gyermekjegy 6,000 K. — Havi bérlet 110,000 K. A villamos kalauzoknál váltott Margit-fürdő jegyek az uszodába is érvényesek.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda hírel:

Leszállított helyárrakkal vendégszerpelnek csak még ma szombaton és holnap, vasárnap a világhírű orosz Kék madár primadonnája, Deia Lipinszkaja és a páratlan női átváltozó művésznő, Miss Sheba, a Csokonai-színházban.

25.000 korona a legdrágább hely Dela Lipinskaja és Miss Sheba ma, szombaton és holnap, vasárnap vendégszerpelésükre.

Szenzációs sikert ér el esténként Dela Lipinskaja az eredeti orosz daljaival, nemkülönbön Miss Sheba bosszorkányos átváltozásával.

Sehol jobban és olcsóbban sem töltheti el estéjét, mint a Csokonai-színházban, ahol már a fődísztról 15.000 koronáért élvezheti Dela Lipinskaja, gyönyörűen, páratlan kedvességgel előadott dalait és a világhírű Miss Sheba, szinte lehetetlenségnek tetsző csodálatos átváltozó művészetét.

Mozgósínházak:

VIGSZÍNHÁZ: A zengő hária (Königs sind). A zsoltáros király története 9 fejezetben. Hatalmas kiállítás, eredeti egyiptomi felvételek. Kisérő: Boesánat tévedtem, burlaszok.

URÁNIA: Mary Picford főszereplésével: Rosita, regényes történelmi játékok 8 felvonásban. Kisérő: A végzet játékszere, burlaszok.

METEORBAN: vasárnap „Az idegenek ember”. Viágt attrakció! Harry Piel főszereplésével és „Bimbula a szellemek kedvence”. Előadások 3 órától.

SPORT

A „Debreceni Egyetemi Atlétikai Club” országos atlétikai versenye. Vasárnap délután 3 órakor rendezi a DEAC szenzációsnak ígérkező versenyét a DTE sporttelepén. A nevezéseket tekintve egyik legsikerültebb verseny lesz a vidéken. A versenyen indulnak Gáspár Jenő, Magyarország magasugró rekordere, Molnár Ferenc távol és hármasugró bajnok, Karlovics János Budapest rudugró bajnoka, akinek Hadházy Dezsővel vívandó küzdelme könnyen rudugró rekordot eredményezhet. T. Szabó Emánuel kiváló gerelyvető. Az FTC kimagasló súlyatlétája és az ország rekordere, Forbáth Sándor 14 m-en fejlűli eredménnyel győz a súlydobásban, Grosz, az MTK országos rekordere ellen Gyulai, a DEAC versenyzője akarja megmutatni képességeit. — BBTE-ből Barsy László, a legjobb magyar középtávfutó. — Fluck István, aki a múlt heti Budapest bajnokságában a 100

m-en Gerő és Rózsahegyi mögött végzett, Bektold Márton, a fiatalok legjobb gerelyvetője. Bertalan György, az ország legjobb helyből magasugrója és kiváló diszkoszvető. Pallaghy József, aki Budapest 200 m-es gátfutó bajnokságában rekorddal győző Somfay mögött második lett, Csázy ifjúsági gerelyvető és Katona, egyik legjobb ifjúsági hosszútávfutó versenyzőnk. A vidéki egyesületek közül leadták nevezéseiket a Hódmezővásárhelyi Torna és Vivőegylet, Szegedi Atlétikai Club, Kiszvárdai Sport Egyesület, Szolnoki MOVE, Nyiregyházi Torna és Vivőegylet. — Ezenkívül a helyi egyesületek legjobb atlétái, akiknek küzdelme több számban kerületi rekordot fog eredményezni. A verseny után pont 6 órakor a keleti kerület bajnokesapata, a DVSC és a Budapesti MÁV Gépgyár csapatai között díjmérkőzés lesz a KANSz vándordíjáért.

Sikeresnek ígérkezik a vasárnapi uszóverseny. A város sportkedvelő közönségének körében óriási érdeklődés nyilvánul meg a vasárnapi uszóverseny iránt, amelynek kapcsán a rendezőség a Tisza-Észak-keleti kerület bajnokságát egybekötötte a Magoss-Kélér vándordíjak sorsával. A versenyre beneveztek a DEAC, VUE, NyTVE és TSE, amelyek uszói elkészeredtek küzdelmet vívni a bajnokságokért és helyezésekért. A versenyt a közönség fűrdőruhában is végignézheti.

— **Az ifjúsági bajnokság** utolsó mérkőzése játszódik le vasárnap délelőtt 9 órakor a DKASE pályán, a DTE-DKASE ij. Noha a bajnokság sorsa már eldőlt, mégis szép és élvezetes küzdelmet várunk. — **Bíró: Szánthó.**

KÖZGAZDASÁG

Csökken a gabonátözsde forgalma. A tözsdetanács hivatalos jelentése: Új buza 395—405, új rozs 334—425, új árpa 270—85, tavalyi buza 402—420, rozs 370—80, zab 435—55, tengeri 280—85, korpá 265—70. z

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai: Angol font 345 900—347.000, Cseh korona 2105—2121, Dinár 1223—1245, Dollár (5-ös bj-től felfelé) 70,580, Dollár (kisebb bankjegyek) 70,480—71,410, Francia frank 3347—3377, Zloty 13,405—13,555, Lei 346—350, Leva 507—515, Lira 2630—2652, Német bír. márka 16,870—16,970 Schilling 9985—10,065, Hollandi forint 28,170—28,440, Svájci frank 13,800—13,900, Dán korona 14,595—14,735, Svéd korona 18,835—18,995, Norvég korona 12,495—12,665, Belga frank 3264—3294.

8 napig!
Arany Bika Divatház
Bika-épületben.
Szezon cikkei közül **divatos grenadinjait mélyen leszállított** árban árusítja.
Kedvező **részletfizetési** feltételeket is nyújt.

Ha Romániába utazik,
saját érdekében nézze meg
SZATMÁRON
a Gólya-áruházat,
ahol legolcsóbban vásárolhat
férfi és női fehérneműt, harisnyát, keztyűt, kötött-szövött-árut, bőr- és diszjúdárut.
Szatmár vármegye legnagyobb áruháza!
Cégtulajdonos
RÓTH ÁRMIN.

Weisz Ferenc asztalosmester
Füüdő-utca 4., bajárat közvetlen a Margit-fürdő után.
Készít elsörendű műbutorokat, egyszerű butorokat, üzlet- és irodabüroendezéseket, épületasztalos munkákat.
Telefon 10-89.

FESTÉKET,
padlólakkot, brunolint, terpentint, firniszt, zománclakkot és minden színű porfestéket kiváló minőségben, nagyon olcsón vásárolhat
STERN festéküzletében,
Piac-u. 10., a Bikával szemben.

Paplanvarrodámban
készülnek a legmodernebb paplanok. Villanyerővel frissítve és tisztítva.
DEBRECENI, Kossuth-u. 11.

Száraz gipsztábla választófalak
Épület átalakítások, javítások
Stegmüller Árpád
éplőmester
SIMONYI-UT 26/a.
Telefon 3—55.

Ócska ólmot vesz
Hegedüs és Sándor rt.
Piac-u. 49., második udvarban.

Keztyűk készítése
és javítása olcsó árak mellett
Kossuth-utca 58.

PRÉCZ kárpitos
Hatvan-utca 41.
Hencserek, diványok, matracok, szalon- és bőrgarnitúrák állandóan raktáron.

Legjobb minőségű
befőtt-kötöző
pergament (hólyag) papír, kenderzsineg és csinos **üveg-cimkék**
legolcsóbban beszerezhetők
Hegedüs és Sándor rt.
könyv- és papírkereskedésben a főposta mellett. Telefon 54.

Utleveleket
leggyorsabban és legolcsóbban
vizumoztat
Máv. II. Menetjegyiroda
Piac-u. 56. Telefon 12-03.
Bel- és külföldi fürdők
képviselése.
Vasuti jegyek kiadása
reggel 1/2 7-től este 9-ig

Szírek uriszabóhoz
divatos angol szövetek érkeztek
Szent Anna-u. 1. Telefon 509.

Legszebb ebédlők, hálók, uriszobák, bőr, goblen garnitúrák
leszállított árban kaphatók
Szántónál,
Színház-átjáró.

Speciális
vas- és fémésztergályos
munkákat jutányosan készít
SZENTPÉTERI,
Széchenyi-utca 6.

Takács Imre
hangszerkészítő
Zongora hangoló.
Orgona és Harmonium
javítást vállalok
Piac-utca 56. sz.

Kötéláru üzletemet
Petőfi-tér 4. szám alatt
megnyitottam.
Külön anyag. Jutányos árak.
Vízonteladóknek áronedemény!!
BOGDÁNY SÁNDOR, kötélgyártó.

Műhimzést,
gépszurozást, gombáthuzást vállal
Nagy Gyula műhimző
Bika-bérlház.

Vizvezeték
szerelemeket, csatornázási munkálatokat és javításokat jutányosan készít
Nagy József szerelő,
Burgondia-utca 1.

Tűzhelyek
készítését és javítását felelősség
mellett vállalja
KRAMER műlakatos
Hatvan-utca 4.

Nedves falakat
tökéletesen elszigetel a
„Biber“ anyag.
Kapható Kemény mészkereskedőnél
Deák Ferenc-u. 24. Telefon 14 34.

Fa- és vasbutorokat
épület- és kertibutorokat
fényez és mázol jutányosan
BALLÓ KÁROLY festő
Csapó-utca 49.

E heti könyvujdonságok:
Gárdonyi: Tizenkét novella 51,500.—
Gárdonyi: Mai csodák 58,800.—
Benoit: A táncosnő 44,100.—
Erdős Renée: Római napló
I-II. könyv 44,100.—
Dr. Büben: A Diatherma alkalmazása (kötve) 110,500.—
Shaw: Cashell Byron mest. 66,150.—
Gr. Andrassy: A világháború előzményei I. 58,800.—
Kaphatók:
Hegedüs és Sándor r.-t.
könyvkereskedésében, a főposta mellett
Telefon: 54.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy üzletemet
saját készítésű cipőkkel
rendeztem be, melyet a legjobb anyagból, tetszetős és
kényelmes kivitelben, a legolcsóbb napiárban árusítok.
GRICZMAN GYULA cipész
Városház, „Debrecen“-szállodával szemben.

Befőttes és ugorkás üvegek
nagy mennyiségben érkeztek. Olcsó árban beszerezhetők
BLATTNER GYULA üveg- és porcellán üzletében
Piac-utca 89.
Royal-szállodával szemben. — Telefon 468.

Örök ondolás jótállással!
Nincs többé néger kreppelés, hanem
gyönyörű természetes hullámok.
Készíti **BAGDI ANTAL**
Simonffy-utca 7. (Párizsi.)

Szénsavval telített
Éva vizet igyunk
üdit — frissit
Megrendelhető
Márkus Jenő Hatvan-utca 22. Telefon: 14.

FEST LENGYEL TISZTIT
mindennemű férfi és női ruhát szépen és legolcsóbban
Csapó-utca 28.

Jóminőségű butorok olcsó áron részletfizetésre
kaphatók **WEINSTOCK HENRIKNÉL,**
Miklós-utca 2., Apolló-butorüzlet.

Mentőszekrények
minden kivételben, alkatrészek külön is beszerezhetők
SCHÖN SÁNDOR közlő-, kötszer- és
orvosi műszertárban
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 14. Csapó-utca sarok.

Legfinomabb kencébe tört olajfesték, zománcok
és lakkok nagy raktára.
Cséplésre
olaj, hengerolaj, gépszir (tavotta)
kapható
a BERGER-féle
festéküzletben, Debrecen, Csapó-u. 10.

Ócska tankönyvekért
legtöbbet fizet
Aczél Antiquarium.

Selymek Szövetek
Harisnyák
Rövidáruk
Fehérneműek
olcsó árban és nagy
választékban
FRANK MIKLÓS
divatházában
PIAC-UTCA 16.
(Alföldi Takarékpalatában.)

Galgóczy magántanfolyam
Budapest, Mária Terézia-tér 3.
Előkészít magánvizsgákra, érettségi-
segíre vidékieket is.

Női kalapok
legolcsóbban beszerezhetők
Lauer és Fülöp
kalapszalomban Rákóczi-utca 9.
Ugyanott alakítások jutányosan, leg-
újabb modellek után.

 Feszmerőket, delejgyuj-
tókat gyárt, javít. Bosch
mágnesek összes tartó-
zékai gyári árban besze-
rezhetők **Földvári,**
Debreceni I. Elektrotechnikai gyárában
Széchenyi-u. 55. sz. Telefon 168. sz.

Hálószobák, ebédlők
kedvező fizetési feltételek mellett.
Antik butorokat szakszerűen javítok
MAROZSÁN, Kút-utca 104.

Kerékpározók!
Próbálják meg csak egyszer
kerékpár és alkatrészek
vásárlását és javítását
Nagy műszerésznél
Simonffy-utca 19.

VIZVEZETÉK, csatornázást,
valamint központi fűtések beren-
dezését és javítását olcsón vállalja
NÉMETH LAJOS
szerelemester Kandia-utca 9.
Telefon 999.

Mindenféle
bádogos munkát
terszerűen készít és javít
Kereszturi István
bádogosmester
Hunyadi-utca 10. szám.

Erdős Renée
legújabb könyve.
Most jelent meg!
Római napló
2 kötetben.
Ára: 44,100.— K.

(Tartalma: Az olvasóhoz. — Régi
szent évek. — Piros róza a Fórumon.
— A koronázás ünnepe. — Zarándok-
kok. — A zarándokok négy bazilli-
kája. — Róma tíz év után. — Missio-
náriusok kiállítás. — Főlegyzések.
Régi szent évek. — Római alkotmány.
A kislány akarta. — A vágytalanság
dala. — Vatikáni ünnepek. — Kis me-
zei ünnep. — A Biennale. — Főlegyzé-
sek.)
Kapható:
Hegedüs és Sándor r.
könyvkereskedésében, a főposta mellett.
Telefon 54 sz.

utazik,
zse meg
RON
házat,
isárolhat
müt, haris-
itt-szövött-
műáru.
megye
háza!
MIN.
osmester
bajárat
dó után.
rokat, egy-
irodaberen-
munkákat.
ET,
t, terpen-
lakkot és
stéket ki-
von olcsón
üzletében,
szemben.
mban
b paplanok.
tisztítva.
uth-u. 11.
tábla
k
tások,
Árpád
6/a.
5.
vesz
dor rt.
udvarban.
itése
mellett
a 58.
itos
41.
matra-
rnitúrák
on.
gü
ÖZÖ
paplr,
sinos
kék
zhetők
dor rt.
sében
lefon 54.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24.) és a Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-utca 8.) pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona. Vastagbetűs szó 1600 korona.

VÉTEL

IRÓGÉPET. jókarban levőt, nagy látható rendszerűt vennék. Ajánlatok ármezsgélésével „Irogép” jellegre a kiadóba kértnek. 774

VESZÉK szőlőt vagy gyümölcsöt 35-40 millió értékben bárhol. Marozsán János, Kut-utca 104. 821

SIRÁFSZEKÉR egy lóra, könnyű, jó állapotban kerestetik. Hungária, Hunyadi-utca 11. 824

NYUGALMAZOTT plébános hérbé vagy megvételre házat keres. Ajánlatokat „Plébánia, Ujfehértó”. 849

RÖVID zongorát, használt, jókarban levőt megvételre keresek. Fried, Magyar Pantó művek, Piac-u. 42. 840

LIPTÓI TURÓ Ia

állandóan kapható
TURÓ ÜZEM, Darabos-u. 20.
Telefon 668.

ELADÁS

FAJBOROK leszállított áron liter és hordótételben. Arany János 30. 2949

MÁRVÁNYMOZAIK, cementlapok, betonárúk, sírkövek minden fajta építési anyagok legelőszobában beszerezhetők Debreceni Műkövevárnál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-93. 368

TÜZIFA vagon-tételben és aprítva legelőszobában beszerezhető Erdévi Tűzfahozatalnál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-93. 369

JÓMINŐSÉGŰ téglák és cserép Tóth és Sebestyén építészek téglagyárából kapható legelőszobában. Megbízott Betus József, Zöldfa-u. 8. sz. 370

MODERN EBÉDLŐ fekete, nagy, használatlan, 24 személyes eladó. Meccnéhető Szentanna-u. 64. d. u. 1-4-ig. 830

BARACK és ringlót állandóan kapható Sesztina-u. 4. közvetlen kisállomás mellett. 563

BUTOROKAT jót és olcsón csak Hausner butorüzletben szerezheti be Simonffy-utca 2/c., Városi-bérbház.

EGY 2 tonnás gyorsjárati üzemi Mercedes teherautó eladó. Deák Ferenc-utca 13. Sóraktár. 782

KIS családi ház, melyben két szoba konyha, mellékhelyiségek azonnal elfoglalhatók, dísznő és baronfi tartásra alkalmas udvarral eladó a város belterületén. Felvilágosítást ad a Debreceni Független Ujság kiadóhivatala. 818

TAKARÉKTŰZHELY, berakott, vendéglőnek és kávéháznak igen alkalmas eladó. Szentanna-utca 25. emelet. 825

ELADÓ ház. Forgalmos utcában, jól bevezetett vevéskereskedéssel, beköltözhető szoba konyha lakással, azokkivül 1 szoba, konyha, fűskamara, kövezett kert, veteményes kert, termő gyümölcsfákkal. Olcsón megvehető. Csapó-kert, Kinizsi-utca 24. 823

ARABS TENYÉSZ KANCAK kettő darab, hat-hét évesek, gyönyörű csikókkal. Mindentre használhatók. Szép fekete félfedeles hintó egy és két lóra eladó. Szentanna 64. d. u. 1-4-ig. 830

ELADÓ Vendég-utca 74. ház. Háromszoba, konyha, kamara, csatorna. Egy szoba beköltözhető. Harminchatmillió. 848

FÉRFISZABÓ varrógép eladó Kut-u. 45. Schwarznál, 1 szoba konyha eladó. Értekezni Frank, Csapó-utca 11. 836

ÓSZALONNA van eladó. Libakert, Székfü-u. 41. sz. 835

SÜRGŐSEN eladó üzemi képes faaprító balta fűrésszel. Értekezni Csokonai 25. 850

HORGANY fedélmez, használt mostont rongy kapható Ócskavasizlet, Vásártéri állomás mögött. Telefon 628. 853

Gazdák, Cséplőgép-tulajdonosok figyelmébe!
Zsák- és ponyva szükségleteit kölcsönképen, valamint megvételre legelőszobában csak Schlesinger budapesti cég debreceni irodájánál MIKLÓS-UTCA 2. szerezheti be.

DIÓPÁLINKA valódi, Dénesnél, Cegléd-u. 22. 857

ELADÓ használt faragott ebédlő butor. Csillag-utca 8. szám. 852

DESZKA, palló építkezéshez alkalmas, olcsón eladó. Rákóczi-u. 4. l. 640

VENDÉGLÖBERENDEZÉS, ellenőrző pénztár és pincéfelszerelés eladó. Vár-u. 11. 796

„KÖNYVVITELI SZAKIRODA”
Kandia-utca 4-b. — Telefon: 741.
Előnyös áron vállalja üzletek, kereskedelmi és iparvállalatok, uradalmak könyveinek vezetését (órákonyvelést), üzleti könyvek felfektetését, leltár- és mérlegkészítést, revizori teendőket stb.
Iparosokat, kereskedőket megtanít üzleti könyvek vezetésére, mérlegképes könyvelőkké kiképez hivatalnokokat, B-listás tisztviselőket stb.
Hivatalos órák 15-19 között.

ELADÓ férfiruhák, cipők, női hosszú gallér sötétkék selyem, divatos ruha, új szetterek, Batthyányi 13., emelet, iroda. 797

Új kenyérlékek Sámsoni-ut 1. szám. Elsőrangú házikonyv minden nap kapható. 822

HÁROMSZOBÁS ház, hatszáznegyvenöt négyzetméteres (kerthöz), kisállomás mellett, Sesztina-utca 8. Egy rövid zongora, üzemképes méhkaptár, vassodrony ágybetét eladó. 809

Sodrony ágybetétét
legjobb minőségben készít
NEUMANN, Péterfia-utca 19.

KERESLET

3-4 SZOBÁS lakást esetleg különálló gazdasági udvarral keresek. Cím: Hajdúföldhöz leadni. 692

KÖNYVELŐNŐ, ki számlájában is gyakorlattal bír, augusztus 1-ére felvétetik, Berger úvegkereskedése, Piac-utca 66. 783

3-4 SZOBÁS modern lakás, fürdőszobával, jelenléssel kerestetik. Cím a kiadóban. 793

ASZTALOSTANULÓT fizetéssel felveszek, József k. herceg 7. Strausmann. 807

SÜRGŐSEN kerestetik egy gépész, cséplő kezeléshez. Értekezni lehet Kiss Bálint, Haidudorog. 831

FODRÁSZSEGÉD állandó kisegítőnek felvétetik. Artner, Mester-u. 48. 856

NÉMET-FRANCIA nevelőnőt keresek a délutáni órákra, Suche deutsch-französische Erzieherin für die Nachmittagsstunden Schön, Piac-u. 14. 855

Látványossági perzsa és egyéb keleti szőnyegek

állandó kiállítása és eladása,

javitása és tisztítása, mely ellen való megóvást művészi és szakszerűen eszközöl:

IZSÁK ZSIGMOND

LERAKATA, SIMONFFY-UTCA 7. SZÁM,
volt Zander-féle gyógyintézet helyiségében.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

KÖNYVVITELT tanít biztos eredménnyel szakember. Cím a kiadóban. 937

KISIGÉNYŰ megbízható asszony főzni tud, mindenesek felvétetik két személyhez. Springer, Piac-utca 38. 845

EGY jómegjelenésű fodrászsegéd azonnali belépésre felvétetik Moldovány Gábor, Szentanna-u. 1. 843

BORBÉLYSEGÉD jó munkás, azonnalra felvétetik. Kraft, Csapó-u. 97. 834

FESTŐSEGÉDET felveszünk. Bikaszálló, Jélemelet 15. 814

URIASSZONYHOZ tisztességes bejárónő felvétetik, jelentkezni könyvével József k. h.-u. 58. sz. 802

Sapkák

gépelt kalapok, gyermek csibész kalapok legszép kivitelben készülnek és készen is kaphatók
Széchenyi-utca 16., keresztépület.

TELJES ellátással keres fiatal házaspár butorozott szobát, intelligens családnál. Cím a kiadóban. 794

KÉTSZOBÁS ELŐSZOBÁVAL KIADÓ orvosi rendelőknek. Szülészeti klinka mellett, külön bejárat, Szentanna-utca 64. d. u. 1-4-ig nézhető. 829

KÜLÖNBEJÁRATU szoba két urnak esetleg ellátással kiadó. Arany János 39. 851

KÉTÉVIG ingyen lakást adok annak, aki elcsere 1 szoba, konyha lakást, kis családja. Böszörményi-ut 39. 854

VILLAMOSMÉGÁLLÓNÁL pormentes, beköltözhető családi háztelket legelőszobával, zongorával, kávézóval, Hódvétel-utca huszonegyedik. 858

RANKAY GYULA NIVÓ kölcson-könyvtára, könyv- és újságolvasó-terem Debrecen, Csapó-utca 11., az udvarban. Uj művekben Debrecen leg-gazdagabb könyvtára. Előfizetés havli harminc, biztosíték ötvenezer korona. Minden új és minden régi jó könyv.

A KÖZPONTON levő nagyobb üzlet-helyiséget a textilszakma kivételével 3 esetleg 6 évre kiadom. Cím: Altmann Simon, Haiduböszörmény. 847

KÖZÉPISKOLÁS tanulókat teljes ellátásra különszoba, zongora használatával elfogad. Pappné, Csapó-utca 60. 846

SZAKEMBER hérbé vagy percentre venne korcsmát vagy vendéglőt. Cím: Csapó-utca 6. 844

EGYSZOBÁS lakásomat elcserelem 2 szobással ráfizetéssel. Bercsényi-u. 26. aító 2. 841

OKLEVELES gazda, nyug. intéző, 46 éves, kitűnő bizonyítványokkal, megfelelő állást keres. Szíves megkeresést „Szerény igények” jellegre Haidudóhoz kér. 832

Pénzét

legmagasabb kamatozással elhelyezheti

dr. Balázs Jenő bankházánál

Piac-u. 89. Telefon 143.

KÉTSZOBÁS lakás átadó vagy elcsereendő Bethlen 27. 764

BUTOROZOTT parkettes nagy szoba szépen berendezve, egy esetleg két új részére kiadó azonnal vagy aug. 1-re. József király h.-u. 35. I. emelet balra. 754

ÁTADÓ három szoba, előszoba, kert, lakás tehén és sertéstartással. Cím a kiadóban. 665

KÉTSZOBÁS, konyha gyümölcsösrel és szőlővel, ivóvízzel kuttal, elköltözés miatt azonnal kiadó vagy örökáron eladó 42 millióért. Katz-telep, Középutca 37. 715

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Hatvan-u. 70. 795

BUTOROZOTT szoba központon azonnal kiadó. Burgondia-u. 11. 818

7 HELYSÉGBŐL álló elsőrangú vendéglő azonnal átadó. Cím a kiadóban. 815

EGY tiszta különbejárati butorozott szoba azonnal kiadó. Hatvan-u. 70. 808

Menekült órák

szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat

Rákóczi-u. 36. sz.